

Täysistunto

Perjantai 28.11.2025 klo 13.03—13.32

Täysistunto alkoi klo 13.03. Täysistunto päättyi klo 13.29.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (13.03—13.29).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 27.11.2025 antanut hallituksen esitykset HE 175-180/2025 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 326, 362, 365-368, 370, 375, 380/2025 vp.

3. Lakivaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 92/2025 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi lakivaliokunnan jäseneksi edustaja Jessi Jokelaisen.

4. Valtiovarainvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 93/2025 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi valtiovarainvaliokunnan varajäseneksi edustaja Jessi Jokelaisen.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 101/2025 vp

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 23/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 26.11.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa edustaja Hanna Sarkkinen on edustaja Tiina Elon kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hylätään.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Lakiehdotusten hyväksyminen ”jaa”, hylkääminen ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 152, ei 17; poissa 30 (äänestys 1).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 101/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 62/2025 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 24/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 26.11.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa edustaja Hanna Sarkkinen on edustaja Tiina Elon kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hylätään.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Lakiehdotuksen hyväksyminen ”jaa”, hylkääminen ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 56; poissa 29 (äänestys 2).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 62/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain 85 §:n ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 93/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 20/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Keskustelu asiasta päättyi 26.11.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa edustaja Pinja Perholehto on edustaja Timo Suhosen kannattamana tehnyt vastalauseen 1 mukaisen lausumaehdotuksen.

Keskustelussa edustaja Saara Hyrkkö on edustaja Tiina Elon kannattamana tehnyt vastalauseen 2 mukaiset kaksi lausumaehdotusta.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 93/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista.

Mietintö ”jaa”, Pinja Perholehdon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 53; poissa 32 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Saara Hyrkön ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 148, ei 17; poissa 34 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Saara Hyrkön ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 149, ei 17; poissa 33 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annetun lain 7 ja 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 148/2025 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 17/2025 vp

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.10 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Me kävimme tästä esityksestä varsin hyvän ja laajan keskustelun edustajakollega Lylyn ja muutamien muiden kanssa ensimmäisessä käsittelyssä. Tämä siis koskee merituulivoimaa talousvyöhykkeellä. Jäin miettimään tuon meidän edelliskerran keskustelun jälkeen muutamia asioita ja ajattelin, että niihin hivenen palaan vielä, kun asiat toisen kerran täysistunnon käsittelyyn tulevat.

Meillähän Suomessa suurin osa tuulivoimasta on Pohjois-Pohjanmaalta, lähes 40 prosenttia koko tuulivoimakapasiteetista tulee sieltä, ja keskustelimme muun muassa siitä, miten voisimme tuulivoimaa vastuullisesti lisätä tässä maassa mutta sitten samaan etsiä ratkaisuja myös perusvoiman vahvistamiseksi, sillä tuulta ei meidänkään maassa kaikkina aikoina niin paljoa ole. Toki keskustelussa hyvin tulivat esille myös meidän maan erilaiset tuuliolosuhteet vuodenaikoihin liittyen mutta myös alueellisesti. Suomessahan tuulivoimaa on noin 1 835 tuulivoimakokonaisuutta ja kokonaiskapasiteetti lähes 8 500 megawattia. Tuotantoa niistä tulee noin 20 000 terawattia.

Tämä, miksi halusin vielä palata tähän keskusteluun, oli se, että me kävimme aika paljon keskustelua kahdesta isommasta kysymyksestä. Toinen oli ympäristövaikutukset, miten niihin pystytään vastaamaan. Meillä aika moni ajattelee niin, että tuulivoima on aina hyvää, mutta sitten lähes kaikki ajattelevat, ettei se olekaan ihan niin hyvää, jos se tulee siihen oman kodin tai mökin lähelle. Tästähän on paljon käyty ihan lainsäädännössäkkin keskustelua, ja päättäjien kesken, minkälaisilla suoja-alueilla tuulivoimaa voidaan rakentaa.

Toinen hyvä keskustelu oli itse asiassa keskustalaisten kollegojen esille nostama Itä-Suomen tilanne ja se, että Itä-Suomessa ei tuulivoimaa tällä hetkellä voida tehdä. Vaikka tuuliolosuhteet olisivat hyvät, kunnista ja alueilta löytyisi myötäymmärrystä sille ja jopa tahtoa, niin rajoittava tekijä siellä on meidän tutkavalvonta. Tähän toivottavasti löytyy ratkaisuja, ja jos ei löydy, niin meillä täytyy olla jokin keino miettiä myös sitä, että jos valtion turvallisuus rajoittaa esimerkiksi tämäntyppisiä investointeja Itä-Suomeen tai jollekin muulle alueelle, niin miten voimme niihin yhdessä vastata.

Tämä on hyvä uudistus merituulivoiman laajentamisesta talousvyöhykkeelle, ja pidän tätä erittäin tervetulleena.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

13.13 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Niin kuin edustaja Heinonen juuri äsken totesi, meillä oli tässä erittäin hyvä, lavea energiapoliittinen keskustelu, ja voi sanoa, että tuulivoima on meillä ihan yksi olennaisimpia sähköenergian tuotannon muotoja. 25 prosenttia meidän tuotannosta tulee jo tuulivoimalla, ainoastaan ydinvoima on korkeammalla, se on siellä noin 40 prosentissa. Se kertoo siitä suuruusluokasta, mikä tuulivoiman osalta tällä hetkellä meillä on. Sen vuoksi tämä lakiesitys, joka pienellä tavalla

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

myöskin auttaa sijoittamaan tuulivoimaa tuonne talousvyöhykkeelle, merelle, tekee siitä vähän helpompaa ja vähän lisää sinne sitä kilpailua. Näin me myöskin viedään tuulivoimaa semmoisille olosuhteille, joissa todennäköisesti tuulee aina paremmin kuin ehkä maalla. Kun meillä on eri puolilla maata tuulivoimaa ja tuuliolosuhteetkin vaihtelevat maan sisällä, se vähän tasoittaa tälläkin tavalla tätä erittäin voimakkaasti heilahtelevaa energiamuotoa, joka vaatii säättövoimaa aika paljon. Tässä mielessä tämä on hyvä suunta, ja toivoisikin, että nämä merituulivoimahankkeet etenisivät, niin kuin ne kansainvälisesti ovat aika paljon edenneet, ja se on hyvä asia.

Siinä mielessä tämä on myöskin tämän meidän vihreän siirtymän kannalta olennainen muoto, ja me ollaan kohta sähköenergiassa käytännössä siinä tilanteessa, että meillä on puhdasta energiaa tämä koko sähköenergia. Tässä ollaan hyvässä tilanteessa, mutta meidän pitää kasvattaa tätä osuutta, ja tämä on pieneltä osalta yksi lakiesitys, joka auttaa siinä. Näin viedään tätä siirtymää tuonne vihreään suuntaan koko ajan. Eli tässä on järkeviä muutoksia.

Sitten tämä ympäristökysymys, joka on näissä kaikissa ongelmallinen. Taisin todeta, että tuulivoimalat ovat komeita, kun ne ovat semmoisia 300 metriä korkeita rakennelmia, mutta eivät ne mitään kauniita ole. Niitä eivät varmaan ihmiset halua pitää kovin lähellä. Sitten ne pitävät vähän ääntä, ja niillä on muitakin vaikutuksia. Nämä etäisyyskysymykset varmaan tulevat sijoittamismielessä tärkeiksi, ja toivoisin, että niistä hallitus tekisi nopeita ratkaisuja, että myöskin sitten Itä-Suomeen saataisiin tuulivoimaloita. Meidän pitäisi levittää tätä tuulivoimaa ympäri Suomea. Tämänäyttypisiä asioita.

Tämä on semmoinen asia, josta me ollaan täällä ainakin meikäläisittäin oltu aika lailla hallituksen kanssa aika samoilla linjoilla, tästä energiapolitiikan perusvirityksestä, missä tässä nyt mennään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.16 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Kaikki muistamme kouluajoilta, että suurena energia tarkoittaa kykyä tehdä työtä, ja työllähän se on kansakunnan menestys tulevaisuudessakin rakennettava, joten oikeastaan emme voi olla sen tärkeämmän asian äärellä kuin energiapoliittinen keskustelu. Tässä mielessä haluan kiittää edellä puhuneita edustaja Lylyä ja edustaja Heinosta sekä keskustelun virittämistä tänään että hyvästä keskustelusta jo tuossa ensimmäisessä käsittelyssä, jossa päätettiin tästä talousvaliokunnan laatimasta mainiosta mietinnöstä ja sen sisällöstä.

Todella sähkö on sillä tavoin veikeä ilmiö, että jotta sähköverkko ja voimajärjestelmä pysyvät tasapainossa, niin toisaalta meillä täytyy olla tämä riittävä energiakomponentti, eli niitä megawattitunteja, mutta myös riittävä tehokomponentti eli niitä megawatteja. Tässä mielessä on todella tärkeää kaikki se, mitä jo edelläkin on puhuttu siitä, että tuulivoiman ohella tarvitaan myös sitten energijärjestelmää, sähköjärjestelmää, säätämään kykeneviä tuotantomuotoja, kuten vaikkapa vesivoimaa, joka kykenee antamaan sitä nopeaa säätöä. Mutta jatkossakin sitten sähköjärjestelmästä ison osan tulee olla vakaata perusvoimaa, kuten ydinvoimaa, jolloin sitten pystytään takaamaan se, että tällaisella laajalla erilaisten kotimaisten ja päästöttömien energiantuotantomuotojen paletilla Suomella on aina kaikissa tilanteissa sekä riittävä sähköenergian saanti että sähkötehon saanti omissa käsissään — ja ennen kaikkea siis päästöttömästi, minkä uskon olevan merkittävä kilpailuvaltti elinkeinoillemme tulevaisuudessa.

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

Arvoisa puhemies! Tuulivoiman rakentamisen osalta uskon, että suunta on juuri se, että merituulivoiman osuus kasvaa tulevaisuudessa, ja siksi tämä hallituksen esitys on tärkeä. Tässähän talousvaliokunta mietinnössä ja jo ensimmäisessä käsittelyssä muodoltaan päätetyssä mietinnössä esittää, että 7 §:ssä, jossa siis säännellään kilpailutukseen osallistumisesta, muoto kuuluisi oheisella tavalla: ”Oikeus osallistua kilpailutukseen on yrityksellä, yhteisöllä ja niiden ryhmittymällä. Osallistujalla on oltava riittävä osaaminen, kokemus, luotettavuus ja taloudelliset valmiudet merituulivoimahankkeen edistämiseen”. Ja vastaavasti 11 §:ssä olisi poissulkemisperusteet muodossa ”Energiaviraston tulee sulkea osallistuja kilpailutuksen ulkopuolelle, jos sen omistus muuttuu kilpailutuksen aikana siten, ettei se enää täytä kilpailutukseen osallistumisen edellytyksiä.”

Mielestäni nämä talousvaliokunnassa tehdyt muotoilut ovat perusteltuja, ja voimme tässä toisessa käsittelyssä tämän lain hyvillä mielin hyväksyä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

13.19 Pauli Kiuru kok: Arvoisa herra puhemies! Suhtaudun erittäin positiivisesti uusiutuvaan energiaan ja sen kehittämiseen. Se on välttämätöntä ilmaston ja ympäristön kannalta. Mutta aivan varaukseton en toki ole. Tämä on hyvä esitys, tämä edistää merituulivoimaa, siihen tehtäviä investointeja, mutta haluan kiinnittää tässä yhteydessä huomiota siihen, että kun puhumme tuulivoimasta, kun puhumme aurinkovoimasta, niin näitä voimaloita pitää hyvin harkiten rakentaa alueilla, joissa on metsää. Ajatus siitä, että rakennamme uusiutuvan energian tuotantoyksiköitä niin, että samalla vähennämme metsäpinta-alaa, ei ole kerta kaikkiaan kestävä yhtälö. Metsäkato on todellinen asia, ja pidetään siitä metsästä, mikä meillä on käytössä, kiinni.

Merituulivoima ei ole ympäristön kannalta luonnollisesti sekään ongelmaton, mutta pidän sitä kyllä huomattavasti paljon parempana kuin sitä, että voimaloita rakennetaan neitseelliseen talousmetsään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Löfström, varsågod.

13.20 Mats Löfström r: Ärade talman! Havsbaserad vindkraft har stor potential i synnerhet i framtiden, och statsrådet och näringsministeriet har just för några veckor sedan utlyst fyra områden för samråd gällande havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen i Bottenhavet och Bottenviken.

När det gäller havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen nära Åland är det viktigt att man nu också ser över lagstiftningen så att man tryggar samarbetet med landskapet Åland och Ålands landskapsregering, i synnerhet för de projekt som potentiellt kan komma i Ålands närhet och som eventuellt också påverkar potentiella projekt på åländskt vatten, och att man dessutom säkerställer att samma regler gäller till exempel beskattningen och fördelningen av framtida intäkter från de här projekten och att också åländska kommuner och landskapet Åland får samma proportionella andel som kommuner i fasta Finland från de projekt som är nära Åland.

Tulkki esitti puheenvuorosta suomenkielisen yhteenvedon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

13.23 **Atte Harjanne vihr:** Arvoisa puhemies! Kiitos kollegoille hyvistä huomioista. Ehkä nostaisin tämmöisen tietyn dilemman, joka meillä tällä hetkellä energiapolitiikassa on:

On selvää, että meidän energiatalouden irtaantuminen fossiilienergiasta ja tämmöinen täysi dekarbonisaatio on välttämätöntä. Se on tietysti luonnon ja ilmaston takia sitä, mutta se on myös meidän turvallisuuden, huoltovarmuuden ja vaihtotaseen kannalta oikein hyvä asia.

No, tällä hetkellä nyt kuitenkin on tilanne, että sähkö on todella halpaa Suomessa eurooppalaisessa vertailussa ja sitten markkinoilla on epävarmuutta, kun ei olla varmoja, miten tämä politiikka tässä tuulivoiman sääntelyssä, energiemarkkinoissa ja muussa on muuttumassa. Mahdollisesti hallitus on tässä antanut vähän monenlaista signaalia, ja moni asia roikkuu ilmassa. Tilanne on se, että meidän pitäisi toisaalta huolehtia, että on hyvät edellytykset investoida tähän päästöttömään energiaan, oli se tuuli-, aurinko- tai ydinvoimaa, mutta myös sille kysyntäpuolelle saada selvä signaali ja edellytykset siellä tapahtumiselle. Liikenteen sähköistäminen, puhtaan vedyn jalosteet siinä, esimerkiksi huoltovarmuushankinnat, joita olen itse esittänyt, voisivat olla tapa sitä käynnistellä. Mutta tässä pitää kokonaisvaltaisesti huolehtia, että tämä meidän fossiilienergiasta irtautuminen ja talouden kestäväksi tekeminen etenee sekä siellä sähkön kysyntäpuolella että siellä tuotantopuolella.

Merituulivoiman edellytysten parantaminen on tässä hyvä asia, mutta on ihan selvää, että jotta näitä investointeja tulee, niiden pitää olla jollekin taholle kannattaviakin, ja se liittyy tähän, mitä edellä sanoin.

Kaikilla energiantuotantomuodoilla on hyötyjä ja haittoja, se on hyvä aina tiedostaa. Se pitää tapauskohtaisesti aina sitten miettiä, milloin ne hyödyt ylittävät haitat, ja sitten huolehtia, että kannustimet ohjaavat sellaista rakentamaan. Tuulivoiman haasteena toki on se, että sen energiatiheys on verrattain heikko ja se vaatii laajoja alueita, ja toinen on sitten kysymys tästä volatilitetista, vaihtelusta sään mukaan. Ne on hyvä huomata osana energiapolitiikkaa, että nämä ovat tuulivoiman ominaisuuksia. Sinänsä tuulivoima on oikein hyvä tapa tuottaa sähköä meille yhteiskuntaan.

Odotellaan tässä ilmasto- ja energiastrategian tuleamista. Toivoisin, että siinä olisi tämmöistä kokoavaa otetta tähän liittyen. Olen itse miettinyt, onko meillä Suomessa ollut varsinaisesti energiastrategiaa moneen kauteen, jos ne tehdään aina kauden loppupuolella ja lähinnä kuvaavat tilannetta, eikä ehkä semmoista yhteistä visiota siitä, miten me energijärjestelmää kehitetään, vahvasti ole tehty. Sellainen varmaan olisi tarpeen sekä tuotannon, kulutuksen että siirron osalta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

13.26 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa puhemies! Tässä on käyty erinomaista keskustelua, ja esitys merituulivoimasta on perusteltu. Haluan kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentamisessa maamme eri alueiden ominaispiirteet huomioitaisiin, kuten täällä on jo tuotu esille, esimerkiksi metsä ja myös tuo vapaa-ajan asutus. Myöskin etäisyydet tulee huomioida ja käydä keskustelua alueen asukkaiden kanssa, jotta ymmärrys hyödyistä ja haitoista löytyy. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

13.26 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä annettua lakia. Haluan omassa puheenvuorossani nostaa esille seikat, jotka vaikuttavat ihmisten ajatuksiin liittyen tuulivoimaan. Täällä keskustelussa nostettiin esille se, mitä se olisi, jos tuulivoimala tulee lähelle omaa kotia, ja puhuttiin metsistä, ja edustaja Strandmankin mainitsi nämä ympäristövaikutukset ja vaikutukset ihmisiin. Se on todella sääli — kannatan itsekin uusiutuvaa energiaa ja myös tuulivoimaa — että se, että ihmiset kääntyvät kielteisiksi tälle asialle, johtuu juurikin siitä, että heitä ei kuunnella. Tuulivoimaloita ja tuulivoimapuistoja suunnitellaan lähelle ihmisten asutusta, suojeltuja alueita, laajoja metsäalueita, vapaa-ajan asuntoja, ja se vaikuttaa siihen, että syntyy vastustusta. Esimerkiksi Ruovedellä ihmiset keräsivät hyvin suuren adressin, koska sinne alueelle kaavoitettiin ja suunniteltiin tuulivoimapuistoa. Eli ihmisiä on kuultava ja heidän mielipiteensä otettava huomioon. Ei kukaan halua tuulivoimalaa talonsa taakse.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 148/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta ja tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 130/2025 vp
Valiokunnan mietintö StVM 24/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain 5 §:n ja perhehoitolain 12 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 110/2025 vp
Valiokunnan mietintö StVM 25/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 97/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 22/2025 vp

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 97/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle koulutuskorvauksen lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 147/2025 vp
Valiokunnan mietintö TyVM 8/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 146/2025 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 25/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n tekoälyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 46/2025 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 18/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 144/2025 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 19/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 166/2025 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 12/2025 vp

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vankeuslain, tutkintavankeuslain ja puolustustilalain 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 53/2025 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 14/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion asuntorahastosta annetun lain kumoamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuja koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 135/2025 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 13/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asevelvollisuuslain 2 ja 49 §:n, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 19 ja 28 §:n sekä siviilipalveluslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 75/2025 vp
Valiokunnan mietintö PuVM 7/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

20. Hallituksen esitys laeiksi kunnan kiinteistöinsinööristä annetun lain 2 §:n ja kaupanvahvistajista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 162/2025 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 6/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta ja eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä sekä niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 120/2025 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 20/2025 vp

Pöytäkirja PTK 118/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

22. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi energiatehokkuuslain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 85/2025 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 21/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 2.12.2025 pidettävään täysistuntoon.

23. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 2.12.2025 klo 14.00.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tämä täysistunto on päättynyt. Hyvää viikonloppua!

Täysistunto lopetettiin klo 13.29.

Pöytäkirjan vakuudeksi: